



SEGES

Overvågning for smitsomme kvægsygdomme

Organisering, beslutninger, finansiering

Erik Rattenborg

Dyrlæge, Ph.d.

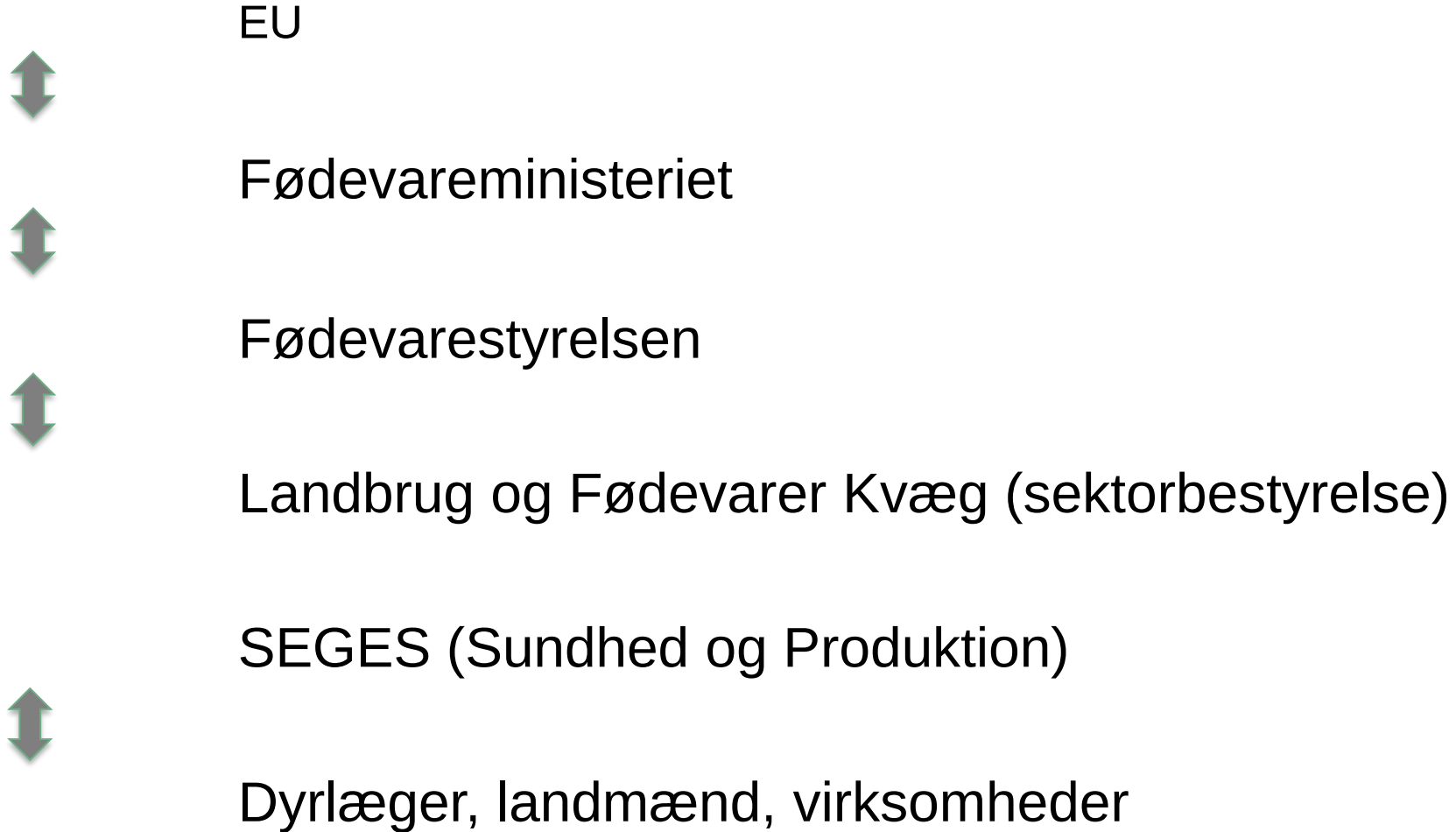
STØTTET AF  
**Mælke**afgiftsfonden  
**Kvæg**afgiftsfonden



# Indhold

- Organisering
- Finansiering
- Overvågningsprogrammer

# Beslutningsproces



# Finansiering af overvågningen



## Formål

Formålet med aktiviteten er at:

- Gennemføre den lovomfattede overvågning for infektiøs bovin rhinotracheitis (IBR), bovin virusdiarré (BVD), og Salmonella Dublin samt gennemføre overvågningen for B-streptokokker
- Dokumentere et højt veterinært stade i Danmark med henblik på at sikre eksporten
- Sikre detektion af indslæb af smitsomme kvægsygdomme, så beredskabet hurtigst muligt kan iværksættes
- Varetage kvægbrugets veterinære beredskab
- Varetage kvægbrugets zoonosemæssige beredskab

# Nytteværdi

Nytteværdien af aktiviteten er:

- Den medfører forbedret dyresundhed og dermed dyrevelfærd i besætningerne
- Højner produktiviteten og dermed økonomien på bedrifterne
- Øger tilliden hos forbrugerne til produkterne fra de danske kvægbrug
- Giver adgang til et bredere eksportmarked for slagteri- og mejerivirksomhederne og dermed mulighed for højere priser

# Udryddelsesstrategi

Kvægpest  
1782

Bovin brucellose  
1959

Bovin tuberkulose  
1959

IBR  
1991

Kvægleukose  
1991

Bluetongue  
2011

BSE(neg.risk)  
2011

BVD  
2022

S. Dublin  
202?

# National strategi

|                                                                                              |                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Høj prævalens                                                                                | Trin 1. Prævalensundersøgelse, besætningsniveau      |
|                                                                                              | Trin 2. Status / klassificering for alle besætninger |
|                                                                                              | Trin 3. Frivilligt bekæmpelsesprogram                |
| Lovgivning  | Trin 4. Tvungen bekæmpelse                           |
| Lav prævalens                                                                                | Trin 5. Overvågning                                  |
| Udryddelse                                                                                   | Trin 6. Dokumentation for frihed                     |



# Officielle lovbestemte overvågnings- og bekæmpelsesprogrammer

- Infektiøs Bovin Rhinotracheitis (IBR)
- Bovin Virus Diarré (BVD)
- Salmonella Dublin
- Streptococcus agalactia
  
- *Bluetongue*
- *BSE*
- *Bovin Tuberculose*
- *Bovin Brucellose*

# Andre nationale og frivillige programmer

- Operation Paratuberkulose
- Mycoplasma bovis overvågning PCR
- Maedi-Visna / CAE programmet
- Andre

# Prøveindsamling til overvågning

Tankmælk: Alle malkekvægbesætninger

*Serologi*

- 4 gange årligt (BVD, Salmonella Dublin)
- 1 gang årligt (IBR)

*PCR*

- 2 gange årligt (*Str. agalactia*, m.m.)

Blodprøver af slagtedyr: Ikke-mælkeleverende besætninger

*Serologi*

IT baseret udpegning til blodprøveindsamling for IBR, BVD og Salm. Dublin i henhold til lovgivningen.

## Antal undersøgte besætninger 2022 (ca.)

### Tankmælksprøver

| Sygdom            | Antal besætninger |
|-------------------|-------------------|
| BVD               | 2.400             |
| IBR               | 2.350             |
| Salmonella Dublin | 2.400             |
| B-streptokokker   | 2.400             |

### Slagteblodprøver

| Sygdom            | Antal besætninger |
|-------------------|-------------------|
| BVD               | 8.300             |
| IBR               | 8.000             |
| Salmonella Dublin | 9.100             |

## Antal undersøgte prøver 2022 (ca.)

| Sygdom                   | Antal analyser i alt |
|--------------------------|----------------------|
| <b>BVD</b>               |                      |
| Blod, slagtedyr          | 19.000               |
| Tankmælk                 | 10.500               |
| <b>IBR</b>               |                      |
| Blod, slagtedyr          | 11.000               |
| Tankmælk                 | 2.450                |
| <b>Salmonella Dublin</b> |                      |
| Blod, slagtedyr          | 15.500               |
| Tankmælk                 | 15.000               |
| <b>B-streptokokker</b>   |                      |
| Tankmælk                 | 7.000                |



STØTTET AF

**Mælke**afgiftsfonden  
**Kvæg**afgiftsfonden